

Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het Plan- MER van de Omgevingsvisie Gooise Meren

Gemeente Gooise Meren

2 september 2021

Contactpersoon

JASPER VAN BRUCHEM

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 33
6800 LE Arnhem
Nederland

Inhoudsopgave

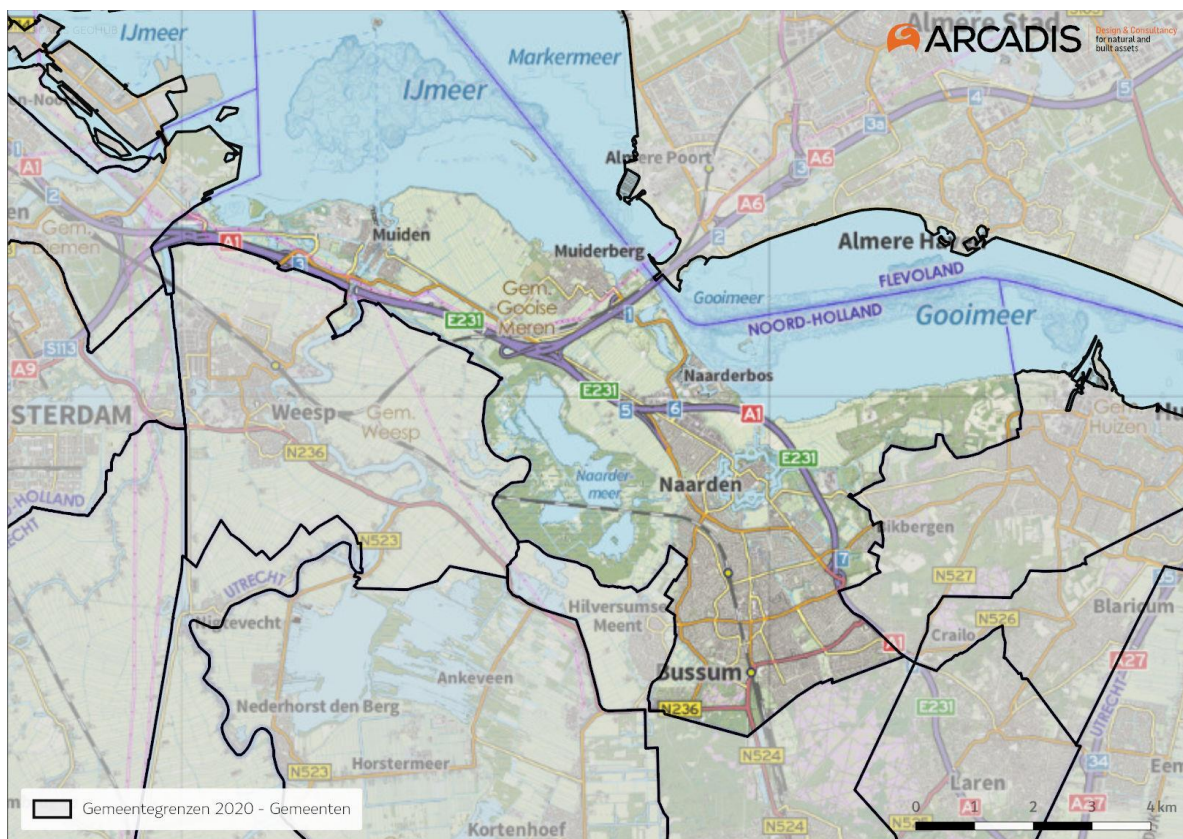
1	Inleiding	4
2	Het PlanMER	6
3	Procedure en inspraak	8
	Colofon	10

1 Inleiding

1.1 Gemeente Gooise Meren

Gooise Meren is een gemeente in het zuidoosten van de provincie Noord-Holland in de Metropoolregio Amsterdam. De gemeente bestrijkt een gebied van bijna 8.000 hectare waarvan het grootste deel het oppervlaktewater van het Gooi- en IJmeer betreft (zie Figuur 1), en telt ruim 57.000 inwoners. De centraal gelegen gemeente is goed bereikbaar en ligt dicht bij steden als Amsterdam, Hilversum en Amersfoort, en is daarom aantrekkelijk voor stedelijke gezinnen die ruimer willen wonen. Sinds 2016 vormen de kernen Muiden, Muiderberg, Naarden en Bussum samen de gemeente Gooise Meren. Iedere kern heeft unieke kwaliteiten en een eigen identiteit, die elkaar goed aanvullen.

Gooise Meren staat bekend om haar cultureel erfgoed, de natuur en het open landschap. Naarden, Muiden en de oude villawijken het Spiegel en Brediuskwartier zijn beschermde dorps- en stadsgezichten. Gooise Meren kent veel buitengebied met bekende meren zoals het Naardermeer, IJmeer en Gooimeer. Hier is veel mogelijkheid voor waterrecreatie. Daarnaast kent Gooise Meren veel bos en heide. Natuurgebieden in de Gooise Meren vormen een belangrijk onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de gemeente beschikt ook over enkele Natura 2000-gebieden.

Figuur 1 Gemeente Gooise Meren en het plangebied van het planMER

1.2 Omgevingsvisie en planMER

Om de kwaliteiten van de leefomgeving in de gemeente ook in de toekomst te borgen en de uitdagingen die een veranderende bevolking, een opwarmend klimaat en de energietransitie het hoofd te bieden stelt de gemeente een omgevingsvisie op voor haar gehele grondgebied. Binnen de Omgevingswet, die naar verwachting in 2022 ingaat, zijn alle gemeenten verplicht om een omgevingsvisie op te stellen. Met de omgevingsvisie worden de ambities en beleidsdoelen van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vastgesteld. Het zichtjaar van de omgevingsvisie is 2040. Vanuit een integrale visie op hoofdlijnen worden kaders gesteld aan ontwikkelingen zoals

woningbouw, energie, bedrijventerreinen, recreatie en natuur. Het grondgebied van de gemeente Gooise Meren en plangebied voor het planMER wordt weergegeven in de kaart in Figuur 1.

De omgevingsvisie is kaderstellend zijn en het kan op voorhand niet uitgesloten worden dat beleid uit de omgevingsvisie niet leidt tot nadelige gevolgen voor de nabijgelegen beschermde natuurgebieden. Voor de omgevingsvisie geldt daarom de wettelijke verplichting tot het doorlopen van de procedure voor een milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) en het opstellen van een milieueffectrapport (MER). Omdat de m.e.r.-plicht gekoppeld is aan een plan, namelijk de omgevingsvisie, gaat het om een zogeheten planMER. Het doel van het planMER is enerzijds om de milieueffecten van de plannen in de omgevingsvisie in beeld te brengen, en anderzijds om te toetsen of de ambities die gesteld worden in de omgevingsvisie gehaald kunnen worden met de voorgenomen maatregelen.

Voor u ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER voor de omgevingsvisie Gooise Meren. De NRD is de kennisgeving op grond van de Wet milieubeheer; één van de eerste stappen in de m.e.r.-procedure. De NRD is bedoeld om de reikwijdte en het detailniveau van het planMER voor de omgevingsvisie te bepalen en daarover betrokken bestuursorganen en wettelijke adviseurs te raadplegen. Daarnaast kan een ieder reageren op de NRD door een zienswijze in te dienen. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3.

2 Het PlanMER

2.1 De m.e.r.-procedure

Het doel van de m.e.r.-procedure¹ is om de omgevingseffecten van de voorgenomen ontwikkelingen in de gemeente in beeld te brengen en ze volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvormingsprocedure een plaats te geven. Daarbij wordt zowel voorafgaand als na afronden van de m.e.r. de gelegenheid geboden aan de omgeving om hier hun reactie op te geven.

Wat wordt in het planMER onderzocht?

In het planMER wordt het voorgenomen beleid in de omgevingsvisie op twee manieren beoordeeld. Ten eerste wordt beoordeeld of de verschillende ambities die de gemeente heeft in het kader van de omgevingsvisie individueel en in samenhang met elkaar gehaald kunnen worden. Het planMER maakt duidelijk welke ambities op gespannen voet met elkaar kunnen staan en welke ambities elkaar juist versterken. Daarnaast geeft het planMER inzicht in de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op de omgeving. Passen de ontwikkelingen binnen de zogenaamde 'milieugebruiksruimte' en is het nodig om kaders te stellen om verdere knelpunten te voorkomen. Daarbij wordt verder gekeken dan de 'klassieke' MER thema's als bodem, geluid en luchtkwaliteit. Ook thema's als klimaatadaptatie, de woonopgave, gezondheid en energietransitie komen aan de orde.

Passende Beoordeling

De gemeente Gooise Meren heeft een uniek buitengebied met verschillende natuurgebieden. In de gemeente liggen drie Natura 2000-gebieden: Naardermeer, Markermeer-IJmeer en Gooimeer. Natura 2000 is een van de belangrijkste beschermingsregimes voor natuur in Nederland en Europa. In het planMER wordt bepaald of de omgevingsvisie gevolgen heeft voor de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Als niet kan worden uitgesloten dat er negatieve gevolgen zijn, moet een Passende beoordeling worden gemaakt. Daarin wordt dieper ingegaan op de gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Er wordt gekeken naar de gevolgen voor instandhoudingsdoelstellingen, habitattypen en soorten, cumulatie van effecten en aantasting van natuurlijke kenmerken van het gebied.

Waarom deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau?

In deze notitie is beschreven wat in het planMER wordt onderzocht (de 'reikwijdte') en hoe de omgevingseffecten zullen worden onderzocht (het 'detailniveau').

De reikwijdte is in dit geval het beleid dat in de omgevingsvisie wordt vastgelegd en waarvoor met input vanuit de omgeving een eerste aanzet is gedaan in de Nota Bouwstenen en de Nota Koers en Keuzes. De ambities die in de nota's zijn vastgelegd vormen de basis voor het voorgenomen beleid dat in het planMER wordt beoordeeld (zie verder het kopje 'Ambities, voorgenomen beleid en ontwikkelrichtingen').

Het detailniveau heeft betrekking op de wijze waarop de effecten op de omgeving onderzocht worden. Het beoordelingskader geeft aan naar welke omgevingsaspecten gekeken wordt (zie verder het kopje 'beoordelingskader').

2.2 Ambities, voorgenomen beleid en ontwikkelrichtingen

De Nota Bouwstenen en de Nota Koers en Keuzes van de gemeente Gooise Meren vormen samen de aanzet voor de ontwerp- omgevingsvisie. In de Nota Bouwstenen staan kernkwaliteiten en aandachtspunten beschreven. In de Nota Koers en Keuzes is per deelgebied en per thema een koers uitgestippeld. Ook is aangegeven waar nog keuzes gemaakt moeten worden. De ambities (koersen) vormen het vertrekpunt van het planMER. Tabel 1 schetst op basis van de koersen in de Nota Koers en Keuzes welke thematiek er speelt in ieder van de negen deelgebieden in de gemeente. Deze ambities worden nog verder aangescherpt en ze worden in het planMER getoetst aan de hand van de beoordelingscriteria die beschreven staan in de Schijf van Vijf (zie paragraaf 2.3).

¹ Het is gebruikelijk om de *procedure* van de milieueffectrapportage aan te duiden als de m.e.r.-procedure en het milieueffectrapport aan te duiden als het MER. De Omgevingsvisie is in m.e.r.-termen een plan, en derhalve spreken we van een planMER. Voor concrete projecten spreken we van een project-MER.

Tabel 1 Deelgebieden en ambities

Deelgebied	Ambities (Nota Koers en Keuzes)
Muiden	Behouden en versterken van historisch culturele beleving Rust en ruimte in het buitengebied Een levendige stad voor bezoekers, ondernemers en bewoners Goede bereikbaarheid en toegankelijkheid Veelzijdige waterbeleving
Bussum	Landschap en cultuurhistorie meer voelbaar maken in het dorp Beschikken over een evenwichtige woningvoorraad (zowel in kwantiteit als kwaliteit) Het optimaliseren van stations en OV-knooppunten Inzetten op een goede verkeersafwikkeling en toegankelijkheid voor langzaam verkeer Voorzieningen op peil houden
Bussum centrum	Vergroening met inzet op klimaatadaptatie, biodiversiteit en groene identiteit Diverse doelgroepen ontmoeten elkaar in Bussum Compact centrumgebied met divers kwaliteitsaanbod Passende uitstraling en belevingswaarde Goede bereikbaarheid en toegankelijkheid Meer mogelijkheden voor wonen in het centrum Samenwerking als basis voor verdere ontwikkelingen
Naarden	Verbinding leggen met het omliggende landschap Behouden en versterken van de historisch culturele beleving Voorzieningenniveau op peil houden Goede bereikbaarheid en toegankelijkheid
Muiderberg	Waterfront meer voelbaar maken Behouden en versterken van de cultuurhistorische en landschappelijke beleving Wonen in de luwte en voorzieningenniveau op peil houden Goede bereikbaarheid en toegankelijkheid
Bedrijventerreinen en grootschalige detailhandel	Concentratie, schaalvergroting en inzet op meer werkgelegenheid bedrijventerreinen, aanpak leegstaande kantoorpanden Transformatie van maakindustrie naar dienstverlening
Natuurgebied	Verhogen van de natuurwaarden en de biodiversiteit Aanhelen van het natuurnetwerk
Agrarisch buitengebied	Behoud open weidelandschap en ruimte bieden aan nieuwe natuur Inzetten op toenemend recreatief gebruik en nevenactiviteiten in het agrarisch buitengebied Schaalvergroting en schaalverkleining van de landbouw Energieopwekking met respect voor het landschap
Recreatiegebieden	Inzetten op een divers, kwalitatief recreatief aanbod Het verder ontwikkelen van het waterfront en de havens

2.3 Het beoordelingskader

De effecten op de omgeving van het voorgenomen beleid en de ontwikkelrichtingen worden beschreven aan de hand van het beoordelingskader. Het onderzoeken en beschrijven van de gevolgen van de ontwikkelingen voor de leefomgeving, zoals geluid, luchtkwaliteit, natuur, landschap en cultuurhistorie, bodem en water is wettelijk verplicht. In dit planMER wordt echter breder gekeken dan deze klassieke MER-thema's en worden in de geest van de Omgevingswet ook thema's als klimaatadaptatie, de woonopgave, gezondheid en energietransitie meegenomen. Voor het planMER voor de omgevingsvisie Gooise Meren wordt het onderstaande beoordelingskader gehanteerd. Dit sluit aan op de Schijf van Vijf van Gooise Meren die ook in de Nota Bouwstenen en de Nota Koers en Keuzes wordt gebruikt.

Tabel 2 De hoofdambities van de schijf van vijf en beoordelingscriteria

Hoofdambitie (Schijf van Vijf)	Beoordelingscriteria
1. De leefomgeving (nog) mooier en gezonder maken	Passend woonaanbod Vitale leefomgeving In goede gezondheid
2. Samen werken en veilig op weg in de regio	Bruisend economie Toekomstbestendige mobiliteit Goed verbonden met de regio
3. Samen leven in de buurt, wijk en gemeente	Sterke samenleving met rijk verenigingsleven Toegankelijkheid en sociaal voor iedereen Veilige wijken
4. Natuur- en erfgoedparels verder versterken	Bloeiende diversiteit Robuust erfgoed Kansrijk water
5. Verduurzaming inzetten als vliegwiel voor de toekomst	Duurzame gebouwde omgeving Eerlijke energietransitie Innovatieve mobiliteit en circulariteit

De effecten van het voorgenomen beleid worden in het planMER kwalitatief in beeld gebracht. Omgevingseffecten van het voorgenomen beleid in de omgevingsvisie worden in beeld gebracht ten opzichte van de zogenaamde referentiesituatie, ook wel de Foto van de Leefomgeving genoemd. Deze omvat het vigerende (ruimtelijke) beleid van de gemeente Gooise Meren en autonome ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, energie en demografie. In het MER worden de effecten van het voorgenomen beleid vergeleken met de referentiesituatie. Er wordt daarbij vooruit gekeken naar het jaar 2040.

3 Procedure en inspraak

De openbare kennisgeving inclusief deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau is de eerste stap in de plan-m.e.r. procedure. Deze eerste stap in de procedure is bedoeld om een reactie te krijgen op de onderzoeksvragen voor het planMER: wat moet worden onderzocht (bijvoorbeeld andere ambities?) en hoe moet het onderzoek worden gedaan (welke omgevingseffecten?).

De vervolgpcedure bestaat uit de volgende stappen:

1. Raadplegen betrokken bestuursorganen/adviseurs e.d. en mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen door eenieder over de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen planMER en Passende beoordeling;
2. Uitvoeren onderzoeken en opstellen planMER en Passende beoordeling;
3. Gebruiken resultaten van de onderzoeken voor het maken van keuzes voor de ontwerp- omgevingsvisie;
4. Opstellen ontwerp- omgevingsvisie;
5. Ter inzagelegging en inspraak op het planMER en Passende beoordeling tezamen met de ontwerp- omgevingsvisie;
6. Inschakeling Commissie voor de m.e.r. voor toetsingsadvies met betrekking tot het planMER en Passende beoordeling;
7. Verwerken uitkomsten van inspraak en advies, en omzetten van de ontwerp- omgevingsvisie in de omgevingsvisie;
8. Vaststellen omgevingsvisie door de gemeenteraad.

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau ligt met ingang van 2 september 2021 gedurende 6 weken voor eenieder ter inzage bij de Centrale Balie van de gemeente Gooise Meren, Brinklaan 35 Bussum. In verband met corona gelden aangepaste openingstijden van het gemeentehuis. Voor de actuele openingstijden, zie gooisemeren.nl. Kunt of wilt u niet naar het gemeentehuis komen, neemt u dan contact op, dan zoeken we een passende oplossing.

U kunt een reactie geven over de onderzoeksvragen (reikwijdte en detailniveau) voor het op te stellen planMER.

Colofon

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU VOOR HET PLAN-MER VAN DE OMGEVINGSVISIE GOOISE MEREN

KLANT

Gemeente Gooise Meren

AUTEUR

Froukje Lots

ONZE REFERENTIE

D10031368:29

DATUM

2 september 2021

GECONTROLEERD DOOR

Frans Dotinga

VRIJGEGEVEN DOOR

Jasper van Bruchem